

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PLOČNIKOVA ULICA 6 — TELEFON: 24-25, 24-26, 24-27, 24-28 in 24-29 — Izhaja vsak dan opoldne — Mesečna naročnina 11.— R.
IZKLJUČNO ZASTOPSTVO za oglaševanje in izposojanje: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO
Razdeli pri politično obsevnem naslovu: Ljubljana št. 10-201
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Novi hudi udarci angloameriški plovbi

V sicilskih vodah je sovražnik izgubil eno križarko in tri prevozne ladje — Boji na Siciliji se nadaljujejo — Šestnajst sovražnih letal sestreljenih

Vrhovno poveljstvo. Vojno poročilo št. 1178.

Nemške čete so, oprte na Peloritansko gorovje, tudi včeraj z zavlačevalnim manevrom ovirale napredovanje sovražnikovih sil na področju Messinske ožine.

Lovski oddelki 4. jate in 21. skupine so prestregli razne sovražne oddelke. V ponovnih spopadih so naši vrlj letalci zbili 5 »Spitfirev« in 3 »Curtisov«. V smelih napadih na konvoje v zapadnem Sredozemlju so naša torpedna letala potopila 2 parnika po 12.000 ton, medtem ko je neki trgovski parnik srednje tonaže, zadet od torpeda, eksplodiral.

V sicilskih vodah so bojna letala težko poškodovala 2 transporta s skupno 9900 tonami. Italijanska letala so obmetavala z bombami pristaniške naprave v Bizerti. Tri naša letala se niso vrnila na svoja oporišča.

Včeraj ob zori so naše motorne torpedovke pod poveljstvom kapitana bojnega broda Francesca Minvellijsa iz Livorna smelo napadle neko britansko ladijsko skupino pri rtu Spartivento na Kalabriji ter potopile eno lahko križarko.

Sovražni letalski napadi so bili izvršeni na Viterbo, na Novaro in nocojšnjo noč zopet na Milan. V ognju protiletalskega topništva je sovražnik izgubil 4 letala v Viterbu in 3 v Milanu, kjer je ugotovljena zelo huda škoda.

Neki drugi bombnik se je zrušil v okolici Cagliarija, zadet od naših obrambnih baterij.

Torpedna letala, ki so potopila tri ladje, o katerih poročila današnje vojno poročilo, so bila pod poveljstvom naslednjih načelnikov posadk: kapitana Cimicchi Giuseppeja iz Orvieto, poročnika Terzia Vezia iz Anagni (Apuanija), podporočnika Bernocchi Carla iz Perugia. Motorna torpedovka, ki je v kalabrijskih vodah potopila eno križarko, je bila pod poveljstvom podporočnika bojnega broda Sciadonea Antona iz Riminija.

Pri poltu nad Novaro, omenjenem v današnjem vojnem poročilu, je bilo doslej ugotovljenih 14 mrtvih in 10 ranjenih.

Kako so torpedna letala potopila angleško križarko

Rim, 16. avg. s. Akcija naših torpednih letal pod poveljstvom ladijskega poročnika Minvellijsa, o kateri javlja današnje vojno poročilo, se je zgodila po dolgi noči prežnje v vodah med Sicilijo in Kalabrijo. Ob prvem svitu so naše enice opazile skupino angleških križark. Kljub silovitemu sovražnemu ognju so drzno napadle in sprožile svoje torpede. Torpedno letalo pod poveljstvom ladijskega podporočnika Sciadoneja, v katerem se je nahajal tudi

Junaško udejstvovanje lovskih in torpednih letal v Sredozemlju

Rim, 17. avg. s. Naše lovsko letalstvo vztraja dan z dnem v svojem neutrudnem in junaškem zasledovanju sovražnikovih področja messinske ožine in v zraku nad kraji hudih bojov italijansko-nemških sil v severnozahodnem odseku Sicilije, zoperstavljajoč se s skrajno odločnostjo sovražniiku, ki se pojavlja vedno s številno močnejšimi silami. Že v soboto so naši lovci v ponovnih spopadih sestrelili 6 Spitfirev, ostre borbe so se obnovile včeraj in zopet so lovci 4. jate pod vodstvom hrabrega polkovnika Francosja dosegli navedbo v vojnem poročilu. Skupno z njimi so se izkazali lovci 21. skupine, ki so bili že v Rusiji pod poveljstvom majorja Foscinija močno delavni in so dosegli odlične zmage.

Prva skupina lovcev, ki je odletela na ofenzivno križarjenje, je navzlic številni inferiornosti prestregla sovražno skupino 26 Spitfirev in jih odločno zaposila v borbah, obstreljujoč s strojnimi učinkovito 7 sovražnih letal.

Posebne važnosti med izvršenimi akcijami tega dne pa je spopad neke druge skupine naših lovcev s sovražno skupino 12 Spitfirev, 12 letal tipa »P.46«, 6 letal tipa Lockheed in 12 letal tipa Beaufighter. V siloviti borbi, ki je dolgo trajala z visoko dramatičnimi fazami, je bilo 5 Spitfirev gotovo sestreljenih, 8 letal »P.46« pa večkrat zadetih, tako da se tri od njih lahko smatrajo za sestreljena. 8 nadaljnjih sovražnih lovcev je bilo učinkovito obstreljevanih s strojnimi. Od 5 sovražnih sestreljenih letal tipa Spitfire sta dve padli pri Vinu Valentini, tri pa v morje pred Rosario in Reggio Calabria.

Tudi torpedna letala so dosegla nove uspehe. Razen v noči na 15. t. m. po kapitanu Fagginiju, ki je zadel s svojim 24. torpedom potopljeno petrolejsko ladjo, so v noči na 16. t. m. druga naša hrabra torpedna letala napadla sovražni pomorski promet ob francoski severni afriški obali in dosegla važne uspehe. Prvi napad je izvedel ob 21.12 kapetan Giuseppe Cimicchi s 12.000 tonski parnik, ki je plul v konvoju 7 edine. 10 milj od obale pri rtu Boncarom. Posadka je ugotovila, da je torpedo eksplodiral, ko je zadel sovražno edinicu, ki se je strašno nagnila in bila tako hudo poškodovana, da se lahko smatra za gotovo potopljeno. Neko drugo torpedno letalo pod poveljstvom poročnika Vezia Terzija je torpediralo ob 2.46 tudi 12.000-

ladijski kapitan Mimbelli, je zadelo eno izmed križark, na kateri je takoj nastala eksplozija, nakar se je ladja ustavila in prenehala streljati.

Proti ostalim sovražnim edinicom, ki so prišle križarki na pomoč, so torpedna letala nadaljevala napad s streljanjem iz strojnice, nakar so se nepoškodovana vrnila na oporišča. Naslednje jutro so naša letala opazila ladjo z brodomolci na kraju, kjer je bila sovražna križarka potopljena.

Ladijski kapitan Francesco Mimbelli je bil že odlikovan z zlato kolajno za vojaško hrabrost, ko je potopil angleško križarko tipa »Kent« pri Kreti. Nadalje je napredoval po vojni zaslugi ter si pridobil še tri italijanske in nemške odlikovanja za vojaško hrabrost. Ladijski podporočnik Sciadone je veteran te vojne in se je posebno izkazal na lahkih pomorskih edinicah v vodah Tunisa.

Poškodovane ladje se zatekajo v Gibraltar

Algeiras, 16. avg. s. Ena angleška križarka in trije angloameriški parniki z do bro vidnimi poškodbami na krovu so pripili v pristanišče Gibraltar. Na križarki je bilo mnogo mrtvih in ranjenih.

Hude izgube Američanov in Angležev

Berlin, 16. avg. s. O sedanjih borbah na Siciliji piše mednarodna obveščevalna agencija: Med nedavnimi poizkusi obkolitve in pro boja italijansko-nemških črt ob obalni cesti so angloameriške čete prišle v območje nekaterih nemških postojank, ki so pustile sovražnika napredovati na vsej širini fronte, potem so ga po močno obstreljevale ter mu zadale znatne izgube. Istočasno so prišli Američani na frontalni ogenj italijanskega topništva. Presenečeni zaradi dvojnega napada so morali izprazniti ozemlje po hudih borbah krajevnega značaja. Del napadalec se je mogel odtegniti ognju branilcev, ostanek, ki je bil hudo preizkušen v siloviti borbi, pa je bil ujet.

V višinah srednjega odseka fronte morajo skupine pod poveljstvom generala Pattona, ki ne morejo na terenu z mnogimi ovirami uporabljati svojih skupin tankov, omejiti operacije na sunke pehote ob podpori topov. Sovražnik medtem se naprej preurja svoje vrste. Letalsko izvidništvo branilcev je lahko ugotovilo, da so morali prvo kanadsko pehotno divizijo, ki je včeraj napadala, umakniti zaradi izredno visokih izgub. Kanadski ujetniki pravijo, da je divizija izgubila na bojišču južno od nebrodjskega gorovja 60 do 70 odstotkov svojih učinkov. Z vzhodnega odseka sicilske fronte, ki se razširja od Etne do obale poročajo samo o nepomembnih operacijah. Montgomeryjeve čete samo zgrinjajo svoje vrste in dovajajo rezerve.

Potopljene sovražne izkrcevalne ladje

Berlin, 16. avg. s. Kakor prouča mednarodna obveščevalna agencija, je neka skupina nemških bojnih letal prestregla pred vzhodno obalo Sicilije, in sicer v višini Catania, veliko število sovražnih izkrcevalnih edinic. Nemška letala, ki so takoj napadla, so potopila 2 izkrcevalne ladje s četami in 2 posebna čolna s tanki in topovi. Utemeljena je domneva, da so bile še druge sovražne edince hudo zadete in so se naknadno potopile. Nemški piloti so nadaljevali napad iz nizine in opustili akcijo šele tedaj, ko so porabili vse strelivo.

Praznik rumunske mornarice

Bukarešta, 16. avg. s. Na dan mornarice je bilo slavlje na nekem rumunskem rušcu ob navzočnosti vojnega ministra Pantazija ter italijanskih in nemških uradnih delegacij. Podtajnik mornariškega ministrstva general Sova je govoril o delovanju rumunskih pomorskih in trgovinskih mornariških sil v sedanjosti vojne.

Otvoritev španske pomorske vojne šole

Madrid, 16. avg. s. General Franco je v navzočnosti vojnega, mornariškega, delovnega ter finančnega ministra in drugih vojaških, civilnih in cerkvenih oblasti slovesno otvoril v Marínu pomorsko vojno šolo, eno najmodernejših v Evropi. Generala Franco so sprejeli topovske salve in pozdravila ga je velika množica iz Madrida in iz vseh okoliških krajev.

Danski otok izgubil

Kopenhagen, 16. avg. s. Nenadoma je izgubil majhen danski otok Burro v ožini Grandebert. To je odkril neki član danskega zemljepisnega inštituta, ki je hotel otok znova premeriti. Otok je bil zaznamovan na vseh zemljepisnih in je imel mnogo čeri, nevarnih za ladje.

Uspešni nemški protinapadi v odseku pri Bjelgorodu

Izjalovljeni sovjetski napori v severnem odseku — 193 sovjetskih tankov uničenih — Bombardiranje Portsmoutha

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 16. avg. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

Na kubanskem mostišču in ob srednjem Doncu so se ponesrečili krajevni sovražni sunki.

V odseku pri Bjelgorodu so bile sovjetske čete, ki so napadale vedno znova v zaporednih valovih, odbite iz bližine od nemških grenadirjev v ogorčeni borbi. Protinapadi oklopnih oddelkov vojske in SS so prodrl globoko v bok sovražnih napadalnih skupin, izmed katerih jih je bilo več obkoljenih in uničenih.

Medtem ko je zapadno od Orla sovjetska napadna sila popustila, so sovjetske čete podvojile svoja prizadevanja, da bi s podporo oklopnih sil, protiletalskega topništva in močnih oddelkov topništva prodre pri Vjazmi, Bjeliju in južno od Ladoškega jezera. Tudi tukaj so se vsi napadi ponesrečili ob odločnem odporu naših pehotnih in oklopnih divizij.

Povsod, kjer so sovjetske čete napadale, so zopet utrpele najtežje izgube moštva in materiala. Uničenih je bilo 193 sovjetskih oklopnih voz. Oddelki bojnih in strmoglavnih letal so zlasti v srednjem odseku podpirali v težkih bojih se nahajajočo vojsko z uspešnimi napadi proti sovražnim kolonom na pohodu in izhodnim postojankam.

Medtem ko v južnem odseku sicilskega mostišča ni bilo bistvenega bojnega delovanja, se je ojačil sovražni pritisk v severnem odseku.

Nemška podmornica je potopila ob severni obali Sicilije v drznem napadu ame-

riško križarko tipa »Brookline«, ki je bila močno zavarovana od rušilev.

Pri prodorih sovražnih letalskih oddelkov nad zasedeno zapadno ozemlje so nemški lovci in protiletalsko topništvo v zadnjih 24 urah sestrelili 16 letal, pretežno težkih bombnikov. Nadaljnjih 5 sovražnih letal je bilo sestreljenih v letalskih bitkah nad Atlantikom.

Manjše število sovražnih motilnih letal je preteklo noč priletelo nad severno Nemčijo.

Mesto in pristanišče Portsmouth so v pretekli noči oddelki nemških bojnih letal napadli pri dobri vidnosti iz nizke višine z velikim številom rušilnih in zažigalnih bomb.

Na zapadu sestreljenih 21 anglosaških bombnikov

Berlin, 16. avg. s. Nemška poluradna agencija objavlja, da so nemški lovci in protiletalsko topništvo v zadnjih 24 urah sestrelili nad obalnim področjem zasedenega ozemlja na zapadu 16 sovražnih letal, po večini štirimotorne bombnike. 5 nadaljnjih sovražnih letal je bilo uničenih v letalskih dvobojih nad Atlantikom.

Bombardirano angleško pristanišče

Berlin, 16. avg. s. Nemška poluradna agencija doznava, da so nemška bojna letala preteklo noč bombardirala področje vojne pristanišče Portsmouth. Odvržene so bile številne rušilne in zažigalne bombe, nekatere iz največje razine, ki so povzročile številne požare.

Decimiran sovražni konvoj na Atlantiku

Berlin, 16. avg. s. Mednarodna obveščevalna agencija poroča, da so letala za dolge polete 24 ur po velikem uspehu nemških torpednih letal z napadom na angloameriški konvoj na Sredozemskem morju, zadala hud udarec sovražni plovbi na Atlantiku. Dne 15. avgusta zvečer je skupina nemških bojnih letal napadla okrog 400 km zapadno od Portugalske konvoj, ki je plul proti jugu, sestavljen iz 50 trgovinskih ladij. Konvoj so spremljali ena križarka, 3 rušilci in 6 zaščitnih ladij. Po dosežanju vesteh so bile potopljene navzlic izredno siloviti protiletalski reakciji, tri trgovinske ladje s skupno 25.000 tonami, 2 veliki ladji s skupno 1.000 tonami pa sta bili hudo poškodovani, da nista mogli nadaljevati plovbe. Nadaljnji dve trgovinski ladji s skupno

15.000 tonami sta se nagrnili, na krovu pa so se dvignili gosti stebri dima. Nemška skupina se je vrnila v oporišče brez poškodb.

Nad Atlantikom uničena sovražna letala

Berlin, 16. avg. s. Med raziskovalnim polem nad Atlantikom je neka skupina nemških lovskih letal z veliko avtonomijo sestrelila večerj popoldne okrog 600 km od francoske zapadne obale skupno trih sovražnih letal tipa Wellington. Na istem morskem področju so nemška letala dve uri nato sestrelila en sovražni štirimotornik. V prvi polovici avgusta je nemško letalstvo uničilo nad Atlantikom 12 sovražnih letal, po večini večmotornih bombnikov.

Strašne izgube sovjetske vojske 200 sovjetskih oklopnih brigad, 1000 baterij in 6000 letal izločenih iz borbe

Berlin, 16. avg. s. Črta, na kateri so zdaj največji ofenzivni napori Sovjetov, se širi od področja južno od Bjelgoroda do Vjazme. Ni izključeno nadaljnje razširjenje te črte, ker se dovajajo nove sile v bližino Bjelija. S tem bi nastala bojna črta v širini 600 km, piše vojaški sodelavec nemške poluradne agencije, ko poroča o položaju na vzhodni fronti. Zaradi obširnosti bojev v veliki poletni bitki je edini odsek, kjer še vlada mir, odsek okrog Ilmenskega jezera. Ogromna bitka, ki besni na vsej fronti, spreminja samo od časa do časa svoje središče, gre pa očitno v vrhunsko fazo.

Ozemeljski in strateški uspehi boljševikov so zelo majhni sprito gigantskih naporov, ki so bili storjeni in sprito ogromnih količin človeškega in vojnega materiala, ki je bil v ta namen žrtvovan. Očitno je, piše vojaški sodelavec nemške poluradne agencije, da bo prihodnji teden važen, ker je bilo okrog 200 sovjetskih oklopnih brigad izločenih iz borbe in nad 1000 sovražnih baterij uničenih ali zajetih. Tem strašnim izgubam je treba dodati nič manj ogromno izgubo 6000 letal, ki so jih Sovjeti izgubili. Če se izrabljevalna bitka s takimi izgubami nadaljuje, bo to imelo za boljševike nemahne posledice. To je današnji vtis v berlinskih vojaških krogih, vtis katerega optimistično bahanje sovražnika ne more zabrisati.

Delež rumunskih čet v bojih ob Kubanu

Bukarešta, 15. avg. s. Po zadnjih vesteh s področja Kubana je sklepati, da se peta sovjetska ofenziva na tem odseku nadaljuje. Je. Rumunske in nemške čete nudijo vedno bolj učinkovit odpor. Ta peta ofenziva z značilno množično uporabo vojakov in tankov ob podpori močnih skupin letalstva pa se ni mogla doslej razviti. Strateška spretnost in hrabrost rumunskih in nemških divizij sta zanesli zmago med sovražnika, čeprav napada s skrajno silovitostjo. So. vjetskega načrta za odstranitev nevarnega kubanskega predmostja in za omogočenje sodelovanja kavkaške armade v veliki ofenzivi v vsem južnem odseku ni bilo mogoče uresničiti in vse kaže, da se bodo vsi napori sovjetskega poveljstva tudi v bodoče razbijali ob trdi stvarnosti tega predmostja.

Med zadnjimi srditimi borbami, v katerih so Sovjeti izgubili 8 divizij pehote in visoko število tankov, so se rumunske čete v zaupanih linijah odsekih borile in se se bore hrabro. Zlasti v obrambi višine 89 in

na vrhu Gore smrti se Rumuni borijo za grizeno žez 7 dni in 7 noči in uspelo jim je zadrti sovražnika, ki napada z ogromnimi sredstvi. Samo na teh dveh postojankah je bilo uničenih več polkov rdeče pehote. Zaradi učinkovite obrambe in hudih izgub sovražnika je bilo mogoče izvesti krajevne protinapade, ki še trajajo.

V juliju uničenih nad 3000 sovjetskih letal

Berlin, 16. avg. s. V mesecu juliju so nemški lovci, protiletalsko topništvo in čete vojske, uničile na vsej vzhodni fronti 3.016 boljševiških letal. S tem izgubami, ki so mesečni rekord v sestreljenih letalih, je število sovjetskih letal v prvem polletju tega leta sestreljenih letal naraslo na 9.464, od pričetka vojne pa je bilo sestreljenih v celoti 43.642 letal.

Poletne počitnice v Vatikanu

Vatikansko mesto, 16. avg. s. V Vatikanu so se začele poletne počitnice, ki bodo trajale do srede oktobra. Sveti oče tudi letos ne bo zapustil Vatikana. Del vile Castel Gandolfo, papeževe poletne rezidence, je določen za zatočišče nekaterim redovnicam, katerih samostani so bili uničeni pri letalskih napadih. Tudi kardinali niso na počitnicah kakor običajno, ampak so vsi v Rimu pri papežu.

Novo vodstvo Narodnega združenja železničarjev

Rim, 16. avg. s. Z odredbo, ki se objavlja, je bil imenovan za komisarja izredne skupščine Narodnega združenja železničarjev cav. uff. dr. Gaetano de Santis, glavni inšpektor računovodstva pri generalni direkciji državnih železnic. Z isto odredbo sta bila za podkomisarja imenovana računovodja Giuseppe del Conte, glavni tajnik sekcije v Firencah, in tajnik Luigi Stefani, depozitni šef I. razreda v Milanu. Dr. Gaetano de Santis, glavni inšpektor in generalni svetnik železniškega sindikata, se je udeležil vojne 1915/18 kot rezervni oficir in je bil ranjen. Nato se je do leta 1922 živo zanimal za organizacijska vprašanja kot zastopnik uradništva. Je uradnik posebnih sposobnosti in zlasti strokovnjak v upravnem pravu. Giuseppe del Conte, glavni tajnik, služi v Firencah. Je uradnik široke kulture in pokliče sposobnosti ter zglede poštenosti. Stefani Luigi je samouk, obiskoval je splošni inštitut v poklicnem zavodu Feltrinelli v Milanu in si je pridobil diplomiro industrijskega strokovnjaka. Je med najbolj cenjenimi uradniki zaradi svoje resnosti in čuta pravičnosti do podrejenih. Vsi trije uživajo velike simpatije med organiziranimi kategorijami.

Poblastilo vojaški sodni oblasti

Rim, 16. avg. s. Uradni list objavlja v današnji številki razglas vrhovnega poveljnika oboroženih sil z datumom 9. avgusta 1943, na podlagi katerega vojaška sodna oblast lahko v smislu čl. 219 prepuosti redni sodni oblasti postopanje v primerih zločinov, ki spadajo pred vojaška vojna sodišča.

Sprememba v vodstvu milanske občine

Milan, 16. avg. s. Zupan, senator Gallarati Scotti je podal ostavko. Vodstvo občine je bilo poverjeno s funkcijami komisarja dr. Giorgiu Boltraffiju, prefektu Kraljevine.

Smrt znanega italijanskega slikarja

Benetke, 16. avg. s. Na svojem domu je umrl slikar Italo Brass. Udeležil se je skoraj vseh beneških razstav od l. 1895 do 1942 ter drugih važnih narodnih in mednarodnih razstav. Rojen je bil v Goriziji leta 18

Zadržanje civilnega prebivalstva v primeru letalskega poplaha

Dovoljenje za kretanje
Med letalskim poplhom se mešani ne smejo kretati brez posebnega dovoljenja, ki ga izda odbor za protiletalsko zaščito. Kršitelji bodo takoj aretirani. Brez takega dovoljenja se smejo kretati sredstva in osebe oboroženih sil po navodilih vojaških oblasti ter organi javne varnosti. Avtomobilska vozila, ki imajo dovoljenje, bodo imela na hladilniku črno belo desico. Avtomobilisti pa bodo morali vedno imeti predpisano dovoljenje, da se izkažejo po potrebi obnem z osebno izkaznico vojaških ali policijskim organom, ki bodo vršili nadzorstvo.

Starešine poslopij, ki jih ob znaku poplaha ne bi bilo v poslopju, kjer vrše svojo funkcijo, se lahko kreajo v prvih desetih minutah po znaku poplaha z namenom, da čimprej dosežejo svoje poslopje. Vendar pa morajo biti v stanu, da se izkažejo nadzornim organom za lastno izkaznico kot starešine poslopja.

Vozila z živalsko vprego
Vozniki morajo izpreči žival in jo privezati na zadnje ošice voza, ako je voz težak, sicer pa za kako močnejšo ograjo, za brzojavni drog ali za kandelaber, tako da se žival ne more odvezati. Sami pa se morajo zadržati v kako hišo ali v najbližje zaklonišče.

Križišča, cestna ustja in tramvajski tir
morajo biti prosti.

Potniki, ki prihajajo na postajo in železnice

V teku letalskega poplaha ne smejo oditi s postaje, marveč se morajo zadržati v postajo zaklonišče ter se v vseh razvidih po navodilih železnice držati. Železnice nadaljujejo svojo normalno službo, razen, ako gre za letalski napad, pri katerem se morajo ofenzivna sredstva.

Potniki v tramvajskih vozovih in cestna železnica

Šele dve minuti po znaku letalskega poplaha bo izključena struja za cestne železnice, tako da bodo vozovi v kretanju lahko dosegli širše dele cest izven cestnih križišč, kjer ne bodo ovirali kretanja službenih avtomobilov. Potniki smejo izstopiti iz tramvajev, ki so na slednji dosegli določeno mesto, ki ga vsak sprevidnik dobro pozna.

Javna zaklonišča na razpolago občinstvu

so: magistrat, Mestni dom, Kresija, hotel »Metropol«, hotel »Slon«, palača Bate in palača TPD. Čim prej bodo tudi dovršena javna zaklonišča na Kongresnem trgu, Rimskem trgu, Valvazorjevem trgu, prostoru pred Dramskim gledališčem, na Brezju, na Taboru, v Tobačni tovarni in na Rožniku.

DNEVNE VESTI

— **Komisar milanske občine.** Po ostavki milanskega župana senatorja Gallaratiya Scottija je bil imenovan za prefekta komisarja milanske občine dr. Jurij Boltraffio.

— **Razstava slikarja Coccovja v Capodistriji.** V Capodistriji je bila odprta v dvorani javnega muzeja slikarska razstava odličnega istrskega slikarja Viktorja Coccovja. Posebno zanimivo so njegove morske slike. Razstava bo odprta do dne 29. avgusta.

— **Biseromašnik.** V kapeli zavetišča sv. Jožefa v Ljubljani bo opravil 19. t. m. svojo biserno mašo častni kanonik mariborske škofije Valentin Mikuz. Slavljenje je po roku iz Gornjega grada, kjer je bil rojen 7. januarja 1860. Kot kaplan je služboval v raznih župnijah lavantijske škofije, dokler ni prišel k sv. Juriju ob južni železnici, kjer je bil 4. marca 1897. umeščen za župnika.

— **Službeni list za Ljubljansko pokrajino.** Kos 59A in kos 65 sta izšla. Službeni list 59A vsebuje med drugim sledeče ukaze in zakone in uredb: Kr. uredba z dne 21. decembra 1942 št. 1882 — Razširjenje rodbinskih dokladov na Ljubljansko pokrajino, na ozemlja, priključena Reški pokrajini in ozemlja bivšega dalmacijskega gubernija. — Kr. ukaz z dne 17. junija 1937 št. 1048, določbe o izpolnitvi in posplošitvi rodbinskih dokladov delojemnikom. — Zakon z dne 25. oktobra 1938 št. 2233. Uzakonitev s spremembami kr. ukaza z dne 17. junija 1937 št. 1048 z določbami o izpolnitvi in posplošitvi rodbinskih dokladov delojemnikom. — Kr. uredba z dne 21. junija 1937 št. 1339. Dopolnilni predpisi za izvrševanje kr. ukaza z dne 17. junija 1937 št. 1048 o posplošitvi in izpolnitvi rodbinskih dokladov. — Zakon z dne 6. avgusta 1940 št. 1278. Ustanovitev blagajne za družinske doklade delojemnikov in uredbitev izplačevanja teh dokladov, osebju državnih uprav in javnih ustanov, ki ne uživa rodbinskih dokladov. — Kr. ukaz z dne 20. marca 1941 št. 122. Zvišanje rodbinskih dokladov, rodbinskih poglavarjev od dne 23. marca 1941 dalje za vso dobo vojne. — Kr. uredba k dne 15. marca 1943 št. 523. Placevanje rodbinskih dokladov v Ljubljanski pokrajini. — Službeni list št. 65 pa objavlja sledeče zakone, ukaze in naredbe: Kr. ukaz z dne 2. avgusta 1943 št. 704. Razpust narodne fašistične stranke. — Kr. ukaz z dne 2. avgusta 1943 št. 705. Razpust fašistične in korporacijske zbornice. — Kr. ukaz z dne 2. avgusta 1943 št. 706. Razpust velikega fašističnega sveta. — Naredbe Visokega komisarja: Določevanje vpisnine v Dentistično tehnično zbornico. — Odločbe Visokega komisarja: Izmena sekvestra pri Poštni hranilnici. — Maksimalni cenik št. 14 za zelenjavo in sadje, uvoženo v Ljubljansko pokrajino.

— **Kanonik zapustil milijon lir bolnišnici.** V kraju Andrija pri Bariju je umrl kanonik Srečo Gazzilli. Vse svoje premoženje, vredno okoli milijon lir, je volil splošni bolnišnici v Bariju.

— **Svoje življenje so žrtvovali na vzhodnem bojišču kaplar pionirskega polka Fridrik Sturm iz Maribora pri Mariboru.** Vincenc Jamnikar iz Celja in Otmar Sober iz Rogoznice pri Mariboru.

— **Zagrebska drama** je uprizorila v nedavno zaključeni gledališki sezoni 16 dramskih del. Stirie avtorji uprizorjenih dram so Hrvati, 3 Nemci, 2 Francozi, 2 Italijani, 2 Ogra, 1 Rumun, 1 Bolgar ter 1 Irec.

— **350 dunajskih deklet na Spodnjem Stajerskem.** V slavnosti dvorani mariborskega gradu je bilo slovo od 350 dunajskih deklet, ki so pomagale tri tedne pri spodnjestajerski žetvi. Spregovoril je tudi zvezni vodja Steindl, ki je pohvalil njihovo delo.

— **Velik gozdni požar** je bil v kraju Pratica di mare pri Rimu. Ogenj je nastal po nesrečnem naključju v gozdovih, ki so

last kongregacije »Propaganda Fides«. Skodo cenijo na 50.000 lir.

IZ LJUBLJANE

— **Lj. Dežja se ne bo.** Zdi se, da bo lepo vreme še trajalo. Zdi se, ki kmetje ne žele dežja, ker se je začela kosnja otave. Obdelovalci vrtov pa tožijo nad sušo. Zemlja je zopet precej suha, čeprav je bila prejšnji teden močna ploha. Med ploho se zemlja ne napljuje dobro, ker večina voda odteče. Zato je treba zalivati že zalivati. Vendar bi bili tudi kmetje zadovoljni z dežjem, ko bodo posušili, ker zaradi hude suše ni mogoče mleti žita in ker suša škoduje tudi nekaterim pridelkom. Včeraj je bilo dopolne nekaj časa oblačno, nakar se je zopet zjasnilo. Čeprav je bilo popoldne ves čas sončno, vendar je maksimalna temperatura dosegla le 25,6 stop. Tudi minimalna temperatura je bila danes nižja kakor včeraj, znašala je 12,6 stop. Zračni tlak je večer malo popustil, nakar se je zopet ustalil. Davi je znašal 766 mm.

— **Lj. železniki upokojenci** lahko zopet prejmejo prejemek po istinski pogodbi kaplanskega leta. Navadne knjižice za kurivo naj predložijo pri svojih edinicah.

— **Lj. Drž. tehniška srednja šola** obvešča učence zavoda, da dvignjevo v direktijski pisarni med 9. in 11. uro osebne izkaznice od 25. t. m. Po tem roku bodo nevročene izkaznice vrnjene mestnemu poglavarstvu. — Za učenje, ki so vložili proš-

Ribe preživljajo Norveško

90.000.000 kg rib v desetih tednih

Norveška se lahko ponaša, da ima od poljedelstva veliko koristi. Uspehi norveškega poljedelstva so razmeroma presenetljivi, če upoštevamo lego zemlje. Blagoslov prinašajo namreč posebno ugodni morski toki, ki pospešujejo rast norveškega poljedelstva. Toda še mnogo več koristi in blagoslova prinaša Norveški ribolov na visokem morju. Tu je vir največje norveške prehrane, pa tudi lepih dohodkov. Največjega pomena je prav za prav ribolov na Lofotskem otočju, ki se razteza pred norveško severno obalo. In to otočje je vsako leto pororišče nenadnega ribolova. Okoli 25.000 ribičev se namreč zbere tukaj vsako leto s 70.000 ribiškimi čolni, ladjami in motornimi čolni.

Ribolov na morju ob Lofotskem otočju ni od včeraj. Ta ribolov ima svojo slavno tradicijo, ki sega globoko v življenje Norvežanov. Zgodovinske listine nam pripovedujejo, da se je ta ribolov razvil naj 800 let. Postal je eden največjih sezonskih ribolovov na vsem svetu. Že okoli leta 1100 je ustanovil kralj Oystein v Vaaganu, sedanjem Kabelvaagu, prve stanovanjske kolibe za ribiče, ki so pluli semkaj iz raznih smeri. Odleži prihaja semkaj vsako leto do 25.000 ribičev iz vseh delov severne Norveške od Drontjema do Kirkenesa na omenjenem otočju. Od februarja do aprila pogrežajo v globine morja svoje mreže in neprekinjeno lovijo in zajemajo predragocni ribji zaklad.

Če se zanimalo za tistih 25.000 ribičev, ki priplujejo vsako leto s svojimi motornimi čolni in jadralci na Lofotsko otočje, bomo lahko izvedeli, da je komaj 25 % teh ribičev domačinov. Ostali so tukaj gostje, ribiški tovariši. V posebno dobrih sezonskih letih se zbere tu celo do 35.000 ribičev, ki raztezajo svoje mreže vzdolž 150.000 km dolge južne obale.

P. G. Wodehouse:

52

MALA PEPITA

Čudno se mi je zdelo, da je bila v tridesetih letih življenja izmed vseh stotin žensk, kar sem jih poznal, samo ena zmožna zbuditi v meni ta vihar raznolikih čustvenih drhtljajev, ki duši ne dajo miru in tvore v svoji celokupnosti to, kar imenujemo ljubezen; in težka, da skoraj neznozna se mi je zdelo zavest, da ta edina ženska vrača moje čustvo samo z nedolžno simpatijo, kakršno ima Audrey do mene.

Skušal sem razčleniti lastnosti, ki bi ji utegnile dajati pravico do takega mesta v mojem srcu. Poznal sem bil ženske, ki so me bodi si telesno, bodi si duševno bolj pritezale; ženske, ki so modrejše, lepše ali ljubeznivejše od nje; in vendar me ni bila nobena tolikanj prevzela kakor Audrey. Ta uganka se mi je zdelo nerazločljiva. Prav tako si nisem mogel misliti, da bi naju spajalo kako skrivnostno duhovno sorodstvo in da bi bili najini sestrji, če od začetka dni namenjeni druga drugi, kajti vse je kazalo, da sta njena privlačnost zame in moja privlačnost zanj v obratnem razmerju. Gotovo že neštete v teh petih letih sem si skušal naslikati tistega Sheridan, nedolžno gizdalinsko figuro, ki se ji je bila dala tako zlahka premočiti. Kakšne so utegnile biti njegove lastnosti, ki jih jaz nisem imel? V čem je obstajal magnetizem, ki mu je bil omogočil znago?

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

KINO MATICA Telefon 22-41

Odlična filmska komedija najneverjetnejših zapletljivosti. Moderna glasba — jazz in četrt ure trajajoča modna revija! Film za ženski svet!

Išče se postavno dekle

Liselotte von Grey, Antonio Centa

Predstave ob 16.30 in 19. uri

KINO SLOGA Telefon 27-30

Kaj se lahko zgodi v velemestu ponoči na prostem? Lahko atentat na zakon ljubezni, lahko tudi atentat na kazenski zakon... To se prikazuje v prepletem filmu

POD ZVEZDAMI

Za uspeh jamčijo: Michel Simon, Jean Pierre Aumont in lepa Meg Lemonnier

Predstave ob 14., 16. in 18. uri

KINO UNION Telefon 22-21

SMEŠNO IN ZABAVNO!

Neverjetno zmešnjavo v zakonskem življenju odličnega civilnega letalca je povzročila reklama za roman

Kdo poljublja Magdaleno

V glavnih vlogah: Magda Schneider in Albert Matterstock

Predstave ob 16.30 in 18.30

nje za popravni izpit iz italijanščine, se vrše obvezni tečajji po razporedju, ki je objavljen na šolski deski.

— **Lj. Zatinanje trave v Gradišču.** Kakor lani se je tudi letos med kamnitimi kockami cestnega tlaka v Gradišču razrasla trava. Te dni so jo posuli s klorovim apnom, ki bo travo požgalo. Bodisi zaradi dežja bodisi zaradi drugačne vlage in vplivov pa razvija apno zelo neoprijeten duh, že pasanti se mu radi čim prej umaknejo, toliko bolj pa je neznosno za stanovalce v bližnjih hišah. Morda bi se dalo najti drugo leto, če bo zatinanje trave zopet potrebno, kakšno za duh in zdravje primernejše sredstvo.

— **Lj. Nesreče.** Ano Černe, 15-letno hčer posestnika iz Rudnika, je sunila krava v desno nogo. — Fr. Znidaršič, 8-letni sin posestnika iz Vel. Lašč, si je pri padcu zlomil levo. — Fr. Plot, 4-letni sin posestnika iz Hini, je padel z lope in je notranje ranjen. — Marjan Klim, 61-letna posestnica iz Ribnice, si je pri padcu zlomila desnico. — Alojz Stepec, 21-letni mersarji vajenec iz Ljubljane, je bil ranjen na glavi v gozdu pri podiranju drevja. — Anton Koželj, dveletni sin posestnika iz Krke, se je poparil s čajem po obrazu in prsih tako močno, da je kmalu po prevozu v bolnišnico umrl. — Jakob Rot, 34-letni delavec iz Borovnice, si je zlomil levo nogo. — Franca Bučarja, 83-letnega berača iz Slivnice-Zalke, je pes ugriznil v levo nogo.

Tudi drugi je bil njegova žrtev Rus

Ljubljana, 17. avgusta.

O Ivanu Ivanoviču smo v naši sodni rubriki pred časom že poročali. Seveda nismo zapislili njegovega pravega imena, ker je bil še mlad. Polnoletnosti tudi danes še ni dosegel in ga moramo zato tudi ponovno zaščititi, čeprav mu manjka do 21. leta le nekaj mesecev. Ob prvi prihodnji podobni priložnosti, in imamo vtis, da se bo fant težko znašel na poštenu poti, pa bo ta obzir odpadel.

Ivan Ivanovič je sin Slovenca, nekega barjanskega kovača, in Rusinje, ki je pribežala po zlomu carizma v naše kraje. Zakon ni trajal dolgo. Že pred 16 leti sta se ločila in od tedaj Ivan Ivanovič ni videl več svojega očeta. Vzglajala ga je skupno z dvema sestrama mati, ki se je sicer zelo žrtvovala za otroke; vsega, kar bi v najobčutljivejših letih potrebovali, pa jim vendarle ni mogla nuditi. Zlasti pri Ivanu Ivanoviču je bilo kmalu opaziti, da mu manjka trdnega in energičnega krmarja, kakršen bi mu bil lahko samo skrben oče. Fant je še precej dolgo vztrajal na poštenu poti. Ko je dovršil štiri razrede meščanske šole, je šel za kuharskega vajenca v neko večjo ljubljansko restavracijo. Morda bi se bilo izteklo vse po sreči, ko bi tudi njega ne zajeli nemirni časi. Lani se je prvič pregrešil. Nekemu Rusu je ukradel večjo količino mila. Obsojen je bil na tri mesece in 10 dni strogega zapora.

Ko je kazen prestal, se je zopet znašel v slabi družbi fantov, ki so imeli že mnogi med njimi opraviti s sodiščem. Pod vplivom vzgojiteljev, ki so imeli z njimi velike načrte, se je Ivanovičeva žilica nagnjenosti za kazniva dejanja nekoliko pomirila. Ker pa s svojim položajem ni bil posebno zadovoljen in za naporno pa pošteno vsakdanje delo ni bil vnet, se je rad vdal sugestijam o velikih podvigih.

Tako se je oddločil, da zapusti Ljubljano in gre v večji zavod kot prostovoljec. Čeprav mu za potne stroške ni bilo treba skrbeti, je potreboval to in ono, pa ni imel denarja. V mnenju, da ga bržkone ljubljanska policija ne bo mogla več doseči, je dozorala v njem odločitev, da si ga prisrbi zopet na nepošten način.

Ker je imel največ znanec med ljubljanskimi Rusi, si je tudi drugi izbral med njimi

svojo žrtev. Dobro sta se poznala zlasti z nekim Leonidom, ki je bil Ivanoviču naklonjen in mu je že večkrat napravil kakšno manjšo uslugo. Kakor že večkrat prej, si je pri njem sposodil moško kolo z utemeljitvijo, da bo obiskal svojo teto, živečo v ljubljanski okolici, in prinesel domov nekaj živil. Leonid mu je rad ustregel in da bi okrepil njegovo zaupanje, mu je Ivanovič prvič kolo tudi v redu vrnil. Dne 23. maja si je ponovno sposodil kolo z isto pretvezo. Tokrat je prosil Leonida tudi za prometno knjižico, ki jo je prej odklanjal, čeprav mu jo je ponujal.

Med tem časom je že našel kupca za kolo v nekem tovarštvu iz svoje družbe. Za kolo, vredno okoli 1000 lir, mu je dal 360 lir, Ivanovič je napisal tudi lažno izjavo s ponarejenim podpisom Leonida, da je prodal kolo novemu lastniku. Z njo sta dobila na policijo novo prometno knjižico.

Z izkupičkom je Ivanovič nato kupil, kar je potreboval, in odpotoval. V novem kraju ni bil dolgo. Ni pretekel niti en mesec, ko ga je izključili zaradi slabega vedenja. Verjetno so zvedeli tudi za njegovo sleparstvo v Ljubljani, saj ga je Leonid, ko je spoznal, da ga je Ivanovič prevaril, prijavil policiji.

Kmalu je bil Ivanovič nazaj v Ljubljani, kjer so ga takoj zaprli. Po končani preiskavi se je prejšnji teden moral zagovarjati zaradi prestopka prevare in zločinstva naprave lažnih listin. Pred sodniki je svojo krivdo priznal. Oplešati pa je hotel svoje nepošteno dejanje z zatrjevanjem, da je nameraval, ko bi bil v novih razmerah primerno zaslužil Leonida pravično odškodovati. Leonid je medtem že dobil vrnjeno svoje kolo. Manjkala mu je samo salka. Oškodovani je bil edino kupec, ki mu je bilo kolo zaplenjeno. Med preiskavo je nekdo izpovedal, da je Ivanovič pred svojim odhodom iz Ljubljane oškodoval še nekaj drugih lahko vernikov, ki so mu dali po 50 do 100 lir z upanjem, da jim bo dobavil živila. Ker pa se oškodovanci niso javili, obtožnica teh prevar ni upostevala.

Sodniki so Ivanoviča spoznali za krivega po zločinu in ga obsodili na 3 mesece strogega zapora in 100 lir denarne kazni. Kazen je sprejel. Prosil je za trimesečni odlog nastopa kazni, ki mu je bil tudi dovoljen.

Beležnica

KOLEDAR

Danec: Torek, 17. avgusta: Hljacit.
DANASJE PRIREDITVE
Kino Matica: Išče se postavno dekle.
Kino Sloga: Pod zvezdami.
Kino Union: Kdo poljublja Magdaleno.
DEZURNE LEKARNE

Danec: Mr. Sušnik, Marijin trg 5; Dr. Klanjšček Dia, Gosposvetska cesta 4; Bohinec, Cesta 29. oktobra 31.

Določevanje vpisnine

v Dentistično-tehnično zbornico

Smatrajoc za umestno, spremeni predpis o določevanju vpisnine pri Dentistično-tehnični zbornici in po zaslišanju prizadelega sindikata in Pokrajinske zveze svobodnih poklicev in umetnikov je Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino izdal naslednje naredbe, ki je objavljena v »Službenem listu« 14. t. m. in je stopila v veljavo od dneva objave.

Prvi odstavek § 26. ministrske uredbe z dne 28. novembra 1938 (S. št. 33779) o ustroju Dentistično-tehnične zbornice se spremeni tako: »Vpisnina se določi vsako leto sproti na skupščini, v kateri se sklepa o proračunu.

Izmena sekvestra

pri Poštni hranilnici

Upoštevali potrebo, da se izmenja dosežani sekvester pri Poštni hranilnici v Ljubljani, ki je moral zaradi združenja zapustiti to mesto, je Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino izdal naslednje odločbe.